

ABSTRAKT

Sociální prostory ženských intelektuálních kariér v Budíně a Pešti v polovině 19. století

Diplomová práce se zabývá třemi ženskými intelektuálními kariérami v Uhrách 19. století ve vztahu k městskému a venkovskému životního stylu. Zaměřuje se na úlohu Budína a Pešti v kariéře spisovatelek, redaktorek a hereček. Tyto profese zastupují postavy tří případových studií: Júlia Szendrey (1828–1868), básnířka, spisovatelka a překladatelka; Emília Kánya (1828–1905), první ženská redaktorka v Rakousku-Uhersku; Kornélia Prielle (1826–1906), úspěšná herečka, která byla svědkyní významné proměny v hodnocení své profese. Práce si klade tyto výzkumné otázky: Jakou roli hrál venkov a dvojměstí Budín-Pešť v intelektuálních profesních drahách žen v 19. století? Jak intelektuálky užívaly budapeštský městský prostor? Jakou roli zaujímaly první ženské intelektuální profese (spisovatelka, redaktorka, herečka) v městské společnosti? Studie se opírá zejména o ego-dokumenty (autobiografie, paměti, deníky, korespondence) a dobové tiskoviny, které sloužily jako média pro dobové diskuse o ženských rolích a profesích. Hlavním cílem bylo přehodnotit otázku užívání prostoru ženami ve vztahu k jejich profesi. Případové studie mj. ukazují, že ženské a mužské prostory nebyly nutně oddělené, nýbrž že totožné prostory měly pro muže a ženy jiný význam. Zatímco Budín a Pešť byly důležitým bodem pro ženské spisovatelky a redaktorky, strategie hereček se vázaly k menším městům na venkově. Hodnocení ženských intelektuálních profesí ze strany společnosti se odvíjelo od jejich vztahu k tradičním ženským rolím, společenské užitečnosti a osobních společenských vazeb.

Klíčová slova:

Intelektuální kariéra, žena, spisovatelka, editorka, herečka, městský prostor, město, venkov, vnímání (prostoru), Budapešť